

Від громадської організації

«СОЦІАЛЬНИЙ РУХ»

код ЄДРПОУ 40551788

03049, м. Київ, вул. Уманська, 8

тел.: 0631954194

Ел. пошта: social.ruh@gmail.com

ЗВЕРНЕННЯ

щодо ситуації з виплатами працівникам критичної інфраструктури та їх родинам

Громадська організація «Соціальний рух» звертається до вас через складну ситуацію із соціальним захистом працівників об'єктів критичної інфраструктури (далі – ОКІ). Про це ми дізналися від сімей працівників ОКІ, які загинули при виконанні трудових обов'язків. Ці родини сподіваються на справедливе розв'язання накопичених проблем.

20.03.2023 р. було ухвалено Закон України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» від 20.03.2023 № 2980-ІХ (далі – Закон № 2980), який був спрямований на підтримку деяких категорій осіб, які стали особами з інвалідністю у зв'язку з пораненням, каліцтвом, контузією або внаслідок захворювання, пов'язаних з виконанням посадових (службових, професійних) обов'язків у період військової агресії Російської Федерації проти України в районах проведення воєнних (бойових) дій або в районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам, а у разі загибелі (смерті) зазначених осіб - на підтримку членів їхніх сімей.

Статтею 2 Закону № 2980 передбачено, що **одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю** (далі – ОГД), на яку має право особа згідно із цим Законом, встановлюється у таких розмірах:

- 1) особам з інвалідністю I групи - 800 тисяч гривень;
- 2) особам з інвалідністю II групи - 500 тисяч гривень;
- 3) особам з інвалідністю III групи - 200 тисяч гривень;
- 4) у разі загибелі (смерті) - 1 мільйон гривень.

Право на призначення і виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю мають особи з числа працівників об'єктів критичної інфраструктури, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, які стали особами з інвалідністю у зв'язку з пораненням, каліцтвом, контузією або внаслідок захворювання, пов'язаних з виконанням посадових (службових, професійних) обов'язків у період військової агресії Російської Федерації проти України в районах проведення після 24 лютого 2022 року воєнних (бойових) дій або в районах, що піддавалися після цієї дати бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам. У разі загибелі (смерті) осіб, зазначених у частині першій цієї статті, у зв'язку з пораненням, каліцтвом, контузією або внаслідок захворювання, пов'язаних з виконанням посадових (службових, професійних) обов'язків у період військової агресії Російської Федерації проти України в районах проведення після 24 лютого 2022 року воєнних (бойових) дій або в районах, що піддавалися після цієї дати бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам, одноразова грошова допомога за шкоду життю та здоров'ю призначається і виплачується членам їхніх сімей (стаття 1 Закону № 2980). Згідно ст. 6 Закону № 2980, норми про виплати поширюються на нещасні випадки, спричинені російською агресією, які трапились у період з 24 лютого 2022 р. до набрання чинності цим Законом.

При цьому Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України, було затверджено постановою КМУ від 27.12.2023 № 1396 (далі – Порядок № 1396).

Як зазначено в п. 2 Порядку № 1396, уповноваженим органом, до якого подаються заяви про призначення і виплату ОГД, визначено територіальні органи Пенсійного фонду України (далі – органи ПФУ).

Як зазначено у п. 11 Порядку № 1396, для підтвердження факту віднесення об'єкта інфраструктури, на якому служить/працює (служила/працювала) особа, зазначена у частині першій статті 1 Закону, до об'єкта критичної інфраструктури працівник уповноваженого органу надсилає до уповноваженого органу у сфері захисту критичної інфраструктури письмовий запит щодо надання інформації про включення об'єкта до Реєстру об'єктів критичної інфраструктури (далі – Реєстр) та набуття ним правового статусу об'єкта критичної інфраструктури. Таким органом виступає Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України (далі – Адміністрація Держспецзв'язку).

Однак аналіз емпіричних даних виявив практичну недієвість норм Закону № 2980 щодо підтримки постраждалих від збройної агресії працівників ОКИ та їх сімей. Це пояснюється як недосконалістю нормативної бази, так і неналежною роботою органів ПФУ. Наслідком є розчарування і зневіра осіб, які звертаються за допомогою: маючи законні очікування щодо отримання обіцяних виплат з огляду на специфіку підприємств, де стаються нещасні випадки, все більше людей отримують відмови від органів ПФУ, зокрема, через непідтвердження статусу ОКИ. Таким чином, працівники критично важливих галузей, що стикаються з надмірним ризиком каліцтва і загибелі під час війни, без жодної вини зі свого боку втрачають обіцяний захист.

Тенденції у сфері застосування Закону № 2980 дозволяють стверджувати про порушення цілої низки приписів Конституції України, що закріплені в статтях 1 (*Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава*), 3 (*людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю*), 8 (*в Україні визнається і діє принцип верховенства права*), 19 (*органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України*), 46 (*громадяни мають право на соціальний захист*).

1. Статистичні дані щодо застосування Закону № 2980

Аналіз статистики вказує на системні проблеми з реалізацією Закону № 2980. За інформацією Міністерства соціальної політики України¹, станом на 01.09.2024 р. було подано **109** заяв на призначення та виплату ОГД, з яких 74 відхилено (59 – по причині невнесення до Реєстру). ПФУ прийнято рішення про призначення ОГД за **7 заявами**, в т.ч. здійснено виплати за 6 заявами та профінансовано видатки на суму 4 180,0 тис. гривень. Згідно відповіді ПФУ на запит, станом на 23.10.2024 р. виплачено ОГД лише членам **трьох сімей загиблих працівників ОКИ**; двом посадовим особам місцевого самоврядування, що отримали інвалідність; членам однієї сім'ї загиблої посадової місцевого самоврядування. При цьому за 32 місяці вторгнення від рук російських загарбників на роботі загинули сотні людей і ще більше скалічено, з яких лівова частка відноситься до категорій осіб, вказаних у ст. 1 Закону № 2980.

Слід відзначити брак достовірної та систематизованої інформації з цього питання. Наприклад, ПФУ у листі від 23.10.2024 р. заявив, що не володіє важливою інформацією про практику застосування Закону № 2980 (щодо кількості заяв про призначення і виплату ОГД, підстав і кількості рішень про відмову тощо). Активу ГО «Соціальний рух» для з'ясування стану справ довелось відправити звернення до всіх головних управлінь ПФУ в областях та місті Києві. Окремі територіальні органи не були готові продемонструвати відкритість у такому чутливому питанні, яке має підвищену суспільну важливість.

Так, Головне управління ПФУ в Харківській області порушило строки розгляду запитів і не надало інформацію на запит. У листі від 27.08.2024 р. (за підписом заступника начальника головного управління Інни Колісниченко) було лише процитовано законодавство, а у листі від 11.09.2024 р. (за підписом начальника головного управління Галини Баєвої) сказано, що формування інформації стосовно ОГД головним управлінням не ведеться.

¹ <https://spo.fpsu.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/postanova-proyekt-proyekt-%E2%84%96-90216-3-24.pdf>

Зібрані протягом серпня-жовтня 2024 р. дані свідчать, що до територіальних органів ПФУ було подано 133 заяви про призначення і виплату ОГД, з яких 95 відхилено (**70%**). Що стосується задоволених заяв, то їх нараховується лише 7 або **5%** від загальної кількості. Серед підстав відхилення заяв переважає (**62%**) відсутність підприємства у Реєстрі об'єктів критичної інфраструктури (59 із 95 фактів відмов викликані цією підставою). Згідно з отриманими від органів ПФУ даними, у 7-ми регіонах **всі** відмови викликані невключенням підприємств до Реєстру. Мова про такі області як Житомирська (4), Кіровоградська (1), Одеська (2), Сумська (16), Херсонська (1), Хмельницька (2) і Чернігівська (4).

Рішення органів ПФУ про відмову у призначенні та виплати ОГД оскаржуються в судах адміністративної юрисдикції. Відомо щонайменше про дев'ять справ у шести регіонах:

- № 120/8872/24 (третя особа: **НЕК «Укренерго»**) – у провадженні Вінницького окружного адміністративного суду;

- № 200/6199/24 – у провадженні Донецького окружного адміністративного суду;

- № 240/14153/24 (третя особа: **АТ «Укрзалізниця»**) – у провадженні Житомирського окружного адміністративного суду;

- № 420/16769/24 (справа про загибель охоронця на ДП «МТП «Південний») – у провадженні П'ятого апеляційного адміністративного суду (м. Одеса);

- № 480/5947/24 (третя особа: **АТ «Сумиобленерго»**), № 480/7799/24, № 480/7786/24, № 480/8695/24 – у провадженні Сумського окружного адміністративного суду;

- № 520/27748/24 – у провадженні Харківського окружного адміністративного суду (третя особа: **Харківське конструкторське бюро машинобудування ім. О.О. Морозова**).

Слід зазначити, що такі підприємства, як НЕК «Укренерго», АТ «Укрзалізниця» та ХКБМ ім. О.О. Морозова включені до Переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки й безпеки держави, затв. постановою КМУ від 04.03.2015 р. № 83 (далі – Перелік об'єктів № 83), і за визначенням є об'єктами критичної інфраструктури.

Те, що у цьому контексті фігурують назви підприємств, які стали всесвітньо відомими символами української незламності, викликає щире нерозуміння. Поява судових справ, де позивачі (передусім, родини загиблих) мають доводити належність вказаних підприємств до ОКІ, є неприпустимою у правовій та соціальній державі. У разі неусунення кричущих недоліків законодавства кількість таких справ тільки зростатиме.

Увагу до проблеми вже висловили провідні ЗМІ, які висвітлюють соціальну тематику: «Соцпортал»², «ФОКУС»³, журнал «Охорона праці»⁴, «Українська Служба Інформації»⁵ тощо.

У 8-ми областях до органів ПФУ не подано **жодної заяви** (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Луганська, Рівненська, Тернопільська, Черкаська і Чернівецька області). Це може пояснюватися браком обізнаності з нормами Закону № 2980. Можна припустити, що працівники органів ПФУ не зацікавлені інформувати потерпілих або їх сім'ї про виплати за спеціальним законом, які вищі за передбачені Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV (далі – Закон № 1105).

2. Недосконалість регулювання як причина масових відмов у виплатах

Найбільшою проблемою є масовий характер відмов у задоволенні заяв від працівників ОКІ та їх родин. На щастя, цей факт вже відкрито проговорюється Мінсоцполітики.

Труднощі при застосуванні Закону № 2980 зумовлені вже тим, що ані він, ані Порядок № 1396 **не містять** такої підстави відмови у виплаті ОГД як невнесення об'єкту до Реєстру.

Як зазначив Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) у рішенні по справі «Пічкур проти України» (2014), різниця в поводженні є порушенням ст. 14 Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), згідно з якою користування

² <https://socportal.info/ua/news/nedostupnii-milion-chomu-vidmovlyaiut-u-viplati-pri-zagibeli-pracivnikiv-kritichnoi-infrastrukturi/>

³ <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/664178-v-ukrajini-vidmovlyayut-u-viplatah-pri-zagibeli-pracivnikiv-kritichnoji-infrastrukturi-zmi>

⁴ <https://ohoronapraci.kiev.ua/article/protectio/nedostupnij-miljon>

⁵ <https://usionline.com/sim-i-zahyblykh-pratsivnykiv-stratehichnykh-pidpriemstv-na-odeshchyni-ne-otrymuiut-nalezhni-vyplaty-podrobytsi/>

правами та свободами, визнаними в Конвенції, має бути забезпечене без дискримінації за будь-якою ознакою – статі, раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, належності до національних меншин, майнового стану, народження, або за іншою ознакою, у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, якою передбачено право кожної фізичної або юридичної особи мирно володіти своїм майном та закріплено, що ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. **Однак органи ПФУ позбавляють людей належного майна не на підставах, передбачених законом.** Вищенаведене дозволяє поставити під сумнів легітимність рішень органів ПФУ про відмову у виплатах.

Існує колізія **щодо кола осіб, на яких поширюється Закон № 2980.** Як можна зрозуміти зі ст. 1 Закону № 2980, право на призначення і виплату ОГД, мають всі працівники ОКІ та члени їх сімей, але п. 11 Порядку № 1396 вимагає при прийнятті рішення органом ПФУ про призначення і виплату ОГД підтвердження внесення об'єкту до Реєстру, що значно обмежує коло отримувачів виплат. Це створює ситуацію невизначеності, оскільки у громадян немає можливості наперед встановити наявність об'єкта в Реєстрі й спрогнозувати схвалення заяви, а відтак це знеохочує звертатися до органів ПФУ.

Заплутує ситуацію те, що в Україні крім Переліку об'єктів № 83 існує Перелік секторів критичної інфраструктури, затв. постановою КМУ від 09.10.2020 № 1109 (далі – Перелік секторів № 1109), і при цьому створено Реєстр ОКІ, куди вносяться лише окремі підприємства, установи, організації відповідно до Порядку ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього, затв. постановою КМУ від 28.04.2023 р. № 415 (далі – Порядок № 415). Якщо Перелік об'єктів № 83 і Перелік секторів № 1109 є публічно доступними, то Реєстр функціонує з обмеженим доступом і може не включати всі об'єкти, які діють у секторах критичної інфраструктури.

Нормами Порядку № 1396 закріплено обов'язок в кожному випадку перед призначення і виплатою ОГД звертатися до Держспецзв'язку заради підтвердження наявності об'єкта в Реєстрі. Така прив'язка до даного Реєстру видається хибною і призводить до надмірної бюрократизації. Згідно ч. 1 ст. 11 Закону України «Про критичну інфраструктуру», Реєстр формується не з метою надання доступу до соціального захисту, а для цілей узгодження дій суб'єктів національної системи захисту критичної інфраструктури. Однак чинний Порядок № 1396 зробив залежним працівників об'єктів критичної інфраструктури та членів їх сімей від факторів, на які вони не можуть вплинути. На практиці невнесення може статися як з причин *об'єктивного* (воєнні дії, що унеможливають здійснення відповідних дій), так і *суб'єктивного* характеру (неналежне оформлення повідомлень про внесення об'єктів до Реєстру). Як було показано вище, до Реєстру не було включено цілу низку підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.

Отже, існуюче регулювання призводить до ситуації, коли обидві сторони відповідних правовідносин можуть бути впевнені у своїй правоті, що обертається судовими спорами. На нашу думку, на працівників та членів їх сімей, які й так стикнулися з трагедією, не можна перекладати відповідальність за внесення об'єкту до Реєстру. Невключення або несвоєчасне включення об'єкту відповідним секторальним органом не може позбавляти громадян їх конституційного права на соціальний захист, у т.ч. щодо забезпечення у випадку, передбаченому законом. Це узгоджується з висновками, який сформулювала Велика Палата Верховного Суду в постанові від 19.02.2020 р. у справі № 520/15025/16-а.

ЄСПЛ у справі «Щокін проти України» (2010) вкотре наголосив, що відсутність у національному законодавстві необхідної чіткості та точності, які передбачали можливість різного тлумачення, порушує вимогу «**якості закону**», передбачену Конвенцією, і не забезпечує адекватний захист від свавільного втручання публічних органів державної влади в майнові права заявника. У випадку існування неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків особи в національному законодавстві, органи державної влади зобов'язані застосувати підхід, який був би найбільш сприятливим для особи.

Очевидно, що Закон № 2980 та ухвалений на його виконання Порядок № 1396 не відповідають вимогам якості закону, що спричиняє порушення прав та інтересів громадян.

3. *Неналежна якість роботи органів ПФУ по опрацюванню заяв*

На практиці виникають труднощі з отриманням ОГД з причини неналежного виконання працівниками органів ПФУ своїх обов'язків. Так, всупереч п. 11 Порядку № 1396, як свідчить рішення Одеського окружного адміністративного суду від 13.09.2024 р. у справі № 420/16769/24, співробітники Головного управління ПФУ в Одеській області **навіть не зверталися** до Держспецзв'язку з метою перевірки належності Державного підприємства «Морський торговельний порт «Південний» до об'єктів критичної інфраструктури, а натомість послалися на пояснення роботодавця про те, що його підприємство, де стався смертельний нещасний випадок, не відноситься до ОКІ.

У відповідності до п. 13 Порядку № 1396, заява розглядається уповноваженим органом протягом 10 робочих днів з дати її подання з усіма необхідними документами. Тоді як Головне управління ПФУ в Харківській області розглядало **майже 2,5 місяці** заяву вдови загиблого від ракетного обстрілу робітника ХКБМ ім. О.О. Морозова. Заява подана 17.04.2024 р., а Рішення № 20001-56260952-2024-2 про відмову у призначенні одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю (*за підписом начальника відділу призначення матеріального забезпечення та надання соціальних послуг Юлії Д'якової*) ухвалене лише 01.07.2024 р.

Крім того, поширеним стало ухвалення рішень про відмову у призначенні та виплаті ОГД з огляду на те, що підприємство не перебувало станом **на момент трагедії** у Реєстрі об'єктів критичної інфраструктури. Як свідчить Рішення Головного управління ПФУ в Харківській області від 01.07.2024 № 20001-56260952-2024-2, орган ПФУ вирішив, що значення має лише факт включення Підприємства до Реєстру саме на момент настання нещасного випадку, а не на момент розгляду питання про призначення і виплату ОГД, що зменшило шанси на отримання передбаченої Законом № 2980 виплати, адже станом на 29 грудня 2023 р. у Реєстрі перебувала менша кількість об'єктів, аніж станом на 17 квітня 2024 р.

Таке тлумачення закону є **найменш сприятливим** для потенційних отримувачів виплат. Однак в разі існування неоднозначного або множинного тлумачення прав та обов'язків особи в національному законодавстві органи державної влади зобов'язані застосувати підхід, який був би найбільш сприятливим для особи (див. правовий висновок Великої Палати Верховного Суду в постанові від 19.02.2020 р. у справі № 520/15025/16-а).

4. *Шляхи розв'язання проблем, пов'язаних із застосуванням Закону № 2980*

Усунути законодавчі недоліки, які перешкоджають отриманню виплат за Законом № 2980, потрібно і з точки зору пошани до людей, які втратили близьких, і з точки зору створення соціальних стимулів для належного кадрового забезпечення критично-важливих галузей. Працівники транспортних і оборонних підприємств зазнають постійних ризиків під час воєнного стану, коли вони задіяні у постачанні зброї для ЗСУ, а з початком опалювального сезону зростають загрози ракетного терору по працівникам сфер енерго- і теплопостачання.

Нам відомо, що Мінсоцполітики було розроблено проект постанови КМУ⁶ про внесення змін до Порядку № 1396. Ним передбачено, що виплата ОГД працівникам ОКІ буде здійснюватися і тоді, коли такий об'єкт вже *після збройного нападу* на нього було включено до Реєстру. Прийняття такого документу урядом може частково вирішити проблеми у цій галузі. Попри це, зміни викликають цілу низку питань. Якою буде доля осіб, яким вже відмовлено у призначенні та виплаті ОГД? Як такі громадяни дізнаються, що об'єкт нарешті включено до Реєстру? Що робити, якщо об'єкт критичної інфраструктури так і не було включено до Реєстру з вини секторального органу?

Найбільш справедливим шляхом вирішення цієї проблеми буде надання виплат **УСІМ працівникам секторів критичної інфраструктури**, які визначені Переліком секторів № 1109, а також членам їх сімей у разі загибелі. Навіть у такому разі виплати не перевищать наявних бюджетних асигнувань, зате адміністративне навантаження на органи Пенсійного фонду України та Адміністрацію Держспецзв'язку зменшиться.

⁶ <https://spo.fpsu.org.ua/laws/proyekt-postanovy-kmu-pro-vnesennya-zmin-do-poryadku-pryznachennya-i-vyplaty-odnorazovoyi-groshovoyi-dopomogy-za-shkodu-zhyttyu-ta-zdorovyu-zavdanu-praczivnykam-obyektiv-kr/>

Більше того, виникнення в органів ПФУ обов'язку виплачувати кошти усім працівникам секторів критичної інфраструктури та їх родинам спонукає державу посилювати заходи нагляду (контролю) за станом охорони праці на відповідних підприємствах задля мінімізації кількості жертв від російських атак.

Також доцільно опрацювати питання щодо збільшення розміру виплат, передбачених Законом № 2980, щоб забезпечити їх співмірність з ризиками для життя працюючих, а також врахувати показники інфляції. Слід нагадати, що Міністерством оборони України⁷ пропонувалося розмір ОГД у зв'язку із загибеллю (смертю) встановити не менше за розмір допомоги у разі смерті військовослужбовця в період мирного часу, смерть якого пов'язана з виконанням обов'язків військової служби (750-кратний прожитковий мінімум, встановлений законом для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому настала смерть). Наприклад, у в 2024 році ця сума становила би **2,271 млн грн.**

ПРОСИМО ВАС:

1. Забезпечити щомісячну публікацію зведеної статистики органів ПФУ щодо застосування Закону № 2980, включаючи кількість заяв про призначення і виплату ОГД (із вказівкою на категорію суб'єктів, які звертаються), кількість задоволених заяв, обсяги виплат і кількість відмов (із вказівкою підстав відмови) тощо.
2. Забезпечити належне інформування про право на ОГД, передбачену Законом № 2980, розмістивши інформаційні матеріали у приміщеннях органів Держпраці та ПФУ.
3. Створити робочу групу для напрацювання змін до Порядку № 1396 та Закону № 2980, які уможливають призначення і виплату ОГД усім працівникам секторів критичної інфраструктури, визначених Переліком секторів № 1109. Залучити до складу такої робочої групи представників ГО «Соціальний рух».
4. На час напрацювання законодавчих змін надати роз'яснення органам ПФУ із вказівкою керуватися найбільш актуальними даними Адміністрації Держспецзв'язку щодо включення об'єктів до Реєстру, а також із вказівкою інформувати під розписку осіб, зазначених у статті 1 Закону № 2980, про наявність у них права подати заяву про призначення і виплату ОГД згідно цього Закону.
5. Врахувати дані ГО «Соціальний рух», викладені у цьому Зверненні, при інформуванні Верховної Ради України про стан виконання Закону № 2980.
6. Поінформувати ГО «Соціальний рух» про розгляд даного Звернення на електронну пошту: social.ruh@gmail.com

Додатки:

1. Копія Рішення Головного управління ПФУ в Харківській області від 01.07.2024 № 20001-56260952-2024-2.
2. Копія запиту на публічну інформацію від В.Дудіна до ПФУ від 17.10.2024 р.
3. Копія Листа ПФУ у відповідь на запит на публічну інформацію від В.Дудіна до ПФУ від 17.10.2024 р.
4. Копія Листа Головного управління ПФУ в Харківській області від 27.08.2024 р. у відповідь на запит на публічну інформацію від В.Дудіна від 05.08.2024 р.
5. Копія Листа Головного управління ПФУ в Харківській області від 11.09.2024 р. у відповідь на запит на публічну інформацію від Р.Мазуренок від 21.08.2024 р.

24.10.2024

**Голова Ради ГО
«СОЦІАЛЬНИЙ РУХ»
к.ю.н. Віталій ДУДІН**

⁷ https://www.kmu.gov.ua/storage/app/bills_documents/document-3222395.pdf